

HÅLLBART STOCKHOLM

Om vatten och avfall och hur du gör bra val för både dig och miljön

MILJÖTIPS OCH INFORMATION FRÅN STOCKHOLM VATTEN OCH AVFALL FÖR DIG SOM BOR I ÖSTRA SÖDERORT I STOCKHOLM • DECEMBER 2020

Håll utkik efter den här skylten på gator och torg. Där kan du lämna julgranen när den dansats ut. Hitta en insamlingsplats nära dig på svoa.se/jul.

Vad gör du med din julgran?

Lämna din julgran på en insamlingsplats eller återvinningscentral när julen är slut och granen börjat barra. Då omvandlas den till klimatsmart biokol och fjärrvärme!

Insamlingsplatserna för julgranar dyker upp över hela staden kring jul. Håll utkik efter en grön skylt med en gran på. Vissa tider finns tillfälliga insamlingsplatser där kan du lämna granen direkt till en sopbil. Eller också kommer du till någon av våra återvinningscentraler som har generösa öppettider. Kom bara ihåg att ta bort plastsäcken om du lagt granen i en sådan, innan du lämnar den.

Din gamla julgran gör klimatnytta

Genom ett världsunikt samarbete omvandlas stockholmarnas granar till biokol

och fjärrvärme. Biokol används som jordförbättring och får Stockholms träd och planteringar att grönska. Samtidigt sänker det nivån av koldioxid i atmosfären eftersom det binder kol i jorden under lång tid. Vid framställningen av biokol bildas även fjärrvärme till våra bostäder. På så vis bidrar vi alla till ett kretslopp som gör Stockholm till en av världens mest hållbara städer.

Alla insamlingsplatser för julgranar hittar du, från 21 december på svoa.se/jul.

Stopp för fett i avloppet

Hör du till dem som sköljer ur stekpannan istället för att torka ur den innan du diskar? Dags att tänka om!

Det är lätt att tänka att min lilla fettslutt inte spelar så stor roll. Men om alla 475 000 hushåll i Stockholm tänker på samma sätt, blir det stora problem.

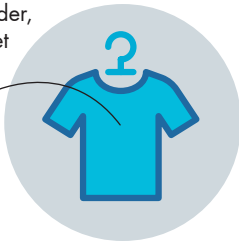
Fettet kommer ut i ledningarna och bygger upp betonghårda klumpar som tillsammans med skräp orsakar stopp i ledningarna och skapar en massa onödiga problem och kostnader. Det hjälper inte att spola varmvatten och hälla ut diskmedel – du flyttar bara stoppet lite längre bort.

Gör så här

- Innan du diskar, torka ur fettet från stekpannan med hushållspapper. Pappret kan du lägga i matavfallspåsen.
- Häll kvarbliven olja från det du friterat i en pet-flaska. Samma sak om du fått olja över från saltorkade tomater eller inlagd fetaost.
- Har du samlat oljan i en liten flaska kan du slänga den i soppåsen. Annars lämnar du in den på en miljöstation eller återvinningscentral. Skriv utanpå att det är fett i flaskan.

Undvik att handla kläder, skor och prylar om det står "antibakteriell" eller "anti-odör" på innehållslappen.

Se upp för silver i kläder

Många träningskläder marknadsförs som "antibakteriella" eller "luktfria", och det kan ju låta lockande. Men det många inte vet är att dessa ofta är behandlade med silver, som är ett giftigt ämne när det kommer ut i naturen.

När du tvättar din träningsströja, frigörs silvret allt eftersom och hamnar i tvättvattnet. Silvret följer med avloppsvattnet till reningsverket där det kan döda bakterier som är viktiga i reningsprocessen. Sedan kommer det ut i naturen med avloppsslammet eller släpps ut i Östersjön. Silver är ett grundämne så det bryts inte ner, och det är giftigt för fiskar och vattenlevande organismer. Dessutom kan det framkalla antibiotikaresistens.

Hur gör jag då för att undvika silver, tänker du kanske?

Jo, var en engagerad kund och fråga efter silverfria kläder i butiken. Och undvik att handla kläder, skor och prylar om det står "antibakteriell" eller "anti-odör" på innehållslappen.

Undvik värksalvan med diklofenak

Har du drabbats av ryggsnitt, muskelvärk eller ledvärk någon gång? Det finns många olika salvor och tabletter som säger sig lindra värken. Men visste du att vissa innehåller ett giftigt ämne som heter diklofenak? Försök att undvika det!

Diklofenak är giftigt för fiskar och andra vattenlevande organismer. Det är också svårt att bryta ned i avloppsreningsverk. Därför måste vi hjälpas åt att undvika att få det i avloppsvattnet, då risken finns att det till slut hamnar i Östersjön.

Tänk gärna till en extra gång, om du behöver använda värksalva eller tabletter. Och i så fall – undvik dem som innehåller diklofenak.

Tack för att du ändå sorterar

Ibland kan det kännas lite jobbigt att sortera ut matrester, skal och annat matavfall. Dessutom kan matavfallspåsen bli för blöt och börja lukta. Men matavfallet gör stor nytta! Det rötas till biogas, som är ett fossilfritt drivmedel för fordon och blir jordförbättring till åkrar. Använd påshållaren och ställ matavfallet luftigt, så minskar du fukt och lukt. Är matavfallet mindre blött, luktar det mindre och påsen går inte sönder lika lätt.

Tips

- Vik ner påsens kant för en stabilare öppning. Då minskar du risken att matresterna hamnar utanför påsen.
- Byt påse minst var tredje dag. Fyll den bara till 2/3 så att du kan rulla ihop och stänga den ordentligt.
- Torrskala potatis och annat med skal direkt ner i påsen.
- Låt matavfallet rinna av innan du tar upp det från vasken.
- Torka av stekfettet i pannan med hushållspapper och lägg det i matavfallspåsen. Hushållspappret suger dessutom upp lite extra fukt.
- Om påsen blivit för blöt – lägg den i en annan matavfallspåse när du ska bära den. Men använd inte plastpåse. Plast förstör processen som gör att matavfallet ska kunna bli biogas och växtnäring.
- Diska påshållaren ibland.

Fett kan göra att påsen ser lite genomskinlig ut. Det innebär inte att den håller på att gå sönder.

Kan du minska mängden engångsartiklar?

Mer än 500 miljoner engångsmuggar går åt i Sverige varje år.

Vi gör av med enorma mängder engångsartiklar, som i många fall blir ett helt onödigt avfall. Ibland används de ju inte ens!

Vi kan hjälpas åt att spara in på muggar, lådor för hämtmat och påsar. Det är bra för vår miljö.

- Använd porslin, bestick och glas som går att diska istället för engångsartiklar när det går.
- Tacka nej till bestick, servetter eller påse när du köper hämtmat, om du inte verkligen behöver det.
- Stannar du kvar på caféet för att dricka kaffe – be om porslinsmugg.
- Ta med egen matlåda eller mugg när du köper hämtmat och dryck.
- Undvik engångsartiklar i plast, som riskerar att spridas i naturen eller hamna i havet och bli mikroplaster.

Har du miljöfarligt avfall hemma? Miljöstationen kommer till dig.

Gamla batterier, färgburkar, glödlampor, elektronik eller något annat?

Vi tar emot ditt miljöfarliga avfall upp till en mikrovgåugs storlek. Till exempel gamla batterier, färgburkar, nagellack, kemikalier, glödlampor, fett, sprayburkar och små elprodukter. Ta med avfallet och besök den mobila miljöstationen på en plats nära dig. Mobila miljöstationen är en lastbil som samlar in farligt avfall och stannar runt om i Stockholm på kvällar och helger.

mobila östra söderort

Du är nu anmäld till mobila östra söderort och får påminnelse-sms när den mobila miljöstationen är i ditt område.

Skicka sms och bli påmind

På svoa.se/mobila finns info hur du anmäler dig för att få en påminnelse på sms när mobila miljöstationen är i ditt område.

MOBILA MILJÖSTATIONEN, TURLISTA ÖSTRA SÖDERORT 2021

Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck och Farsta

Farsta Strand vid tunnelbanan/ Farsta Strandplan

Mån 11 januari	17.30–18.00
Tis 30 mars	20.10–20.40
Ons 4 augusti	17.30–18.00
Tors 14 oktober	20.10–20.40

Skändals centrum Skändalsvägen

Tis 12 januari	18.00–18.45
Ons 31 mars	20.00–20.45
Tors 5 augusti	18.00–18.45
Mån 18 oktober	20.00–20.45

Kärrtorp Söderarmsvägen 45

Ons 13 januari	19.30–20.00
Tis 6 april	18.45–19.15
Mån 9 augusti	19.30–20.00
Tis 19 oktober	18.45–19.15

Gubbängstorget vid Coop

Mån 18 januari	18.00–18.30
Tors 8 april	20.15–20.45
Ons 11 augusti	18.00–18.30
Tors 21 oktober	20.15–20.45

Hagsätra torg 2 vid parkeringen

Tis 19 januari	20.15–20.45
Lör 27 februari	15.00–16.00
Mån 12 april	18.00–18.30
Lör 24 april	15.00–16.00
Tors 12 augusti	20.15–20.45
Lör 4 september	15.00–16.00
Lör 23 oktober	15.00–16.00
Mån 25 oktober	18.00–18.30

Farsta Centrum Storforsplan vid återvinningsstationen

Mån 11 januari	18.15–18.45
Sön 28 februari	15.00–16.00
Tis 30 mars	19.35–19.55
Sön 25 april	15.00–16.00
Ons 4 augusti	18.15–18.45
Sön 5 september	15.00–16.00
Tors 14 oktober	19.35–19.55
Sön 24 oktober	15.00–16.00

Norra Skändal Gråhundsvägen/ parkeringen vid Hemköp

Tis 12 januari	19.00–19.45
Ons 31 mars	19.00–19.45
Tors 5 augusti	19.00–19.45
Mån 18 oktober	19.00–19.45

Björkhagen Halmstaadvägen/Höganäsvägen

Ons 13 januari	20.15–20.45
Sön 28 februari	12.00–13.00
Tis 6 april	18.00–18.30
Sön 25 april	12.00–13.00
Mån 9 augusti	20.15–20.45
Sön 5 september	12.00–13.00
Tis 19 oktober	18.00–18.30
Sön 24 oktober	12.00–13.00

Tallkrogen Tallkrogsvägen/Victor Balcks Väg

Mån 18 januari	18.45–19.15
Tors 8 april	19.30–20.00
Ons 11 augusti	18.45–19.15
Tors 21 oktober	19.30–20.00

Högdalens centrum Rangstaplan

Tis 19 januari	18.45–19.15
Mån 12 april	19.30–20.00
Tors 12 augusti	18.45–19.15
Mån 25 oktober	19.30–20.00

Fagersjö Havsörnsvägen/Ejdervägen

Mån 11 januari	19.00–19.20
Tis 30 mars	19.00–19.20
Ons 4 augusti	19.00–19.20
Tors 14 oktober	19.00–19.20

Skarpnäck Pilottorget

Tis 12 januari	20.00–20.45
Ons 31 mars	18.00–18.45
Tors 5 augusti	20.00–20.45
Mån 18 oktober	18.00–18.45

Finn Malmgrens Plan vid tunnelbanan

Tors 14 januari	18.00–18.45
Lör 27 februari	12.00–13.00
Ons 7 april	20.00–20.45
Lör 24 april	12.00–13.00
Tis 10 augusti	18.00–18.45
Lör 4 september	12.00–13.00
Ons 20 oktober	20.00–20.45
Lör 23 oktober	12.00–13.00

Svedmyra vid tunnelbanan/ Öknebovägens vändplan

Mån 18 januari	19.30–20.00
Tors 8 april	18.45–19.15
Ons 11 augusti	19.30–20.00
Tors 21 oktober	18.45–19.15

Rågsveds Skolgränd vid återvinningsstationen

Tis 19 januari	19.30–20.00
Mån 12 april	18.45–19.15
Tors 12 augusti	19.30–20.00
Mån 25 oktober	18.45–19.15

Hökarängen Pepparvägen/Fagersjövägen Ö.

Mån 11 januari	19.35–19.55
Tis 30 mars	18.15–18.45
Ons 4 augusti	19.35–19.55
Tors 14 oktober	18.15–18.45

Enskededalen Åstorpsringen/Kyrkogårdsvägen

Ons 13 januari	18.00–18.30
Sön 28 februari	13.30–14.30
Tis 6 april	20.15–20.45
Sön 25 april	13.30–14.30
Mån 9 augusti	18.00–18.30
Sön 5 september	13.30–14.30
Tis 19 oktober	20.15–20.45
Sön 24 oktober	13.30–14.30

Gullmarsplan

Tors 14 januari	19.00–19.45
Ons 7 april	19.00–19.45
Tis 10 augusti	19.00–19.45
Ons 20 oktober	19.00–19.45

Stureby Bäckaskiftsvägen/ Bandhagsvägen

Mån 18 januari	20.15–20.45
Tors 8 april	18.00–18.30
Ons 11 augusti	20.15–20.45
Tors 21 oktober	18.00–18.30

Hökarängen Söndagsvägen/ Skönstaholmsvägen

Mån 11 januari	20.10–20.40
Tis 30 mars	17.30–18.00
Ons 4 augusti	20.10–20.40
Tors 14 oktober	17.30–18.00

Bagarmossen Byälsvägen/Ljusnevägen

Ons 13 januari	18.45–19.15
Tis 6 april	19.30–20.00
Mån 9 augusti	18.45–19.15
Tis 19 oktober	19.30–20.00

Årsta Hjälmsvägen 26 vid Årsta Torg

Tors 14 januari	20.00–20.45
Lör 27 februari	13.30–14.30
Ons 7 april	18.00–18.45
Lör 24 april	13.30–14.30
Tis 10 augusti	20.00–20.45
Lör 4 september	13.30–14.30
Ons 20 oktober	18.00–18.45
Lör 23 oktober	13.30–14.30

Skärlingebacken vid Bandhagsplan

Tis 19 januari	18.00–18.30
Mån 12 april	20.15–20.45
Tors 12 augusti	18.00–18.30
Mån 25 oktober	20.15–20.45

Det är inte helt enkelt att se skillnad på våtservetter och toapapper men faktum är att det är skillnaden mellan stopp, och att vardagen bara flyter på. För till skillnad mot toapapper så löser inte våtservetter upp sig. De växer ihop med fett och skräp, och bildar till slut stora fett- och våtservettmonster. Därför ber vi dig att göra en hjälteinsats.

Stoppa monstren – släng våtservetter i papperskorgen och använd toaletten för kiss, bajs och toalettpapper. Se hur monstren växer på svoa.se/monster

Hämtning av grovavfall

Visste du att Returtjänst kan hämta saker hemma hos dig?

Beställ hämtning av grovavfall, exempelvis gamla möbler, elavfall och vitvaror från ditt hem. Prytlarna hämtas hos dig och lämnas på ett korrekt sätt till återbruk eller återvinning.

Så här funkar det

Beställ hämtningen på svoa.se/returtjanst. Beskriv vilken typ av avfall du vill bli av med, när du vill ha hämtningen och hur du vill betala. Din förfrågan kopplas ihop med ett upphandlat transportföretag. Billigaste hämtningen kostar 350 kronor sedan ökar priset beroende på tidsåtgång, vikt och volym.

Läs mer på svoa.se/returtjanst

Kontakta oss

Telefon: 08-522 120 00

Öppettider: måndag–torsdag 7.30–16.00, fredag 7.30–15.30

E-post: kund@svoa.se

Webb: www.svoa.se

Nyhetsbrev från Stockholm Vatten och Avfall

Skickas ut som samhällsinformation. Tryck: Åtta.45 Tryckeri

 Svanenmärkt trycksak, 3041 0001

Stockholm Vatten och Avfall är en samhällsbyggare i framkant som driver och utvecklar vatten- och avfallstjänster med miljöfokus. Varje dag, året runt förser vi 1,5 miljoner stockholmare med rent och gott kranvatten, renar avloppsvatten och ser till att avfallet tas om hand. Tillsammans med invånare, företag och andra intressenter arbetar vi för att Stockholm ska bli världens mest hållbara stad.

Tillsammans för världens mest hållbara stad

 STOCKHOLM VATTEN OCH AVFALL